

❧ प्रकरण ४१७ ❧
रोश होदेशविषयी हालाखोथ

- १) रोश होदेशच्या दिवशी काम करण्यास परवानगी होय.
- २) तसेच काम करणाऱ्या स्त्रिया सुद्धा रोश होदेशच्या दिवशी कामावर रुजू होऊन काम करण्यास त्यांस परवानगी होय.

❧ प्रकरण ४१८ ❧

रोश होदेशच्या संध्याकाळची आरव्हीथची प्रार्थना

- १) जर कोणी रोश होदेशच्या आरव्हीथमध्ये याआले वेयाव्हो वाचण्यास विसरला, व ह्याची आठवण त्यास परमेश्वरी नाव "हाम्माहाजीर शेखीनाथो लेत्सियोन" उच्चारून झाल्यावर आठविले, तर "लाम्मेदेनी हुक्केखा" म्हणू नये.
- २) जर कोणी चुकीने रोश होदेशच्या आरव्हीथमध्ये याआले वेयाव्हो वाचण्यास विसरला, व ह्याची आठवण त्यास "बारुख आत्ता हाशशेम" (रेत्सेच्या शेवटी) उच्चारून झाल्यावर लक्षात आले, तर "लाम्मेदेनी हुक्केखा" बोलून याआले वेयाव्हो संपवू नये, तर "हाम्माहाजीर शेखीनाथो लेत्सियोन" बोलून संपवावे. तसेच "हाम्माहाजीर शेखीनाथो" मध्ये ते मोदीममध्ये याआले वेयाव्हो बोलू नये. कारण तसे केल्याने त्या दोहोमध्ये व्यत्यय निर्माण होईल, तर पूर्ण आमीदा याआले वेयाव्हो न वाचता संपवावा. पण एलो-हाय नेत्सोर परिच्छेदाच्या अंती नमूदी करावी व आमीदा संपवावा. जर ही चुकी शाहारीथमध्ये झाली, व ह्याची आठवण त्यास "बारुख आत्ता हाशशेम" बोलून झाल्यावर लक्षात आली, तर "लाम्मेदेनी हुक्केखा" बोलून ती बेराखा संपवावी. व पुन्हा रेत्से परिच्छेदावरून वाचन चालू करावे. व नंतर याआले वेयाव्हो वाचून क्रमशः वाचन चालू ठेवावे. जर ह्याची आठवण त्यास "हाम्माहाजीर शेखीनाथो लेत्सियोन" बोलून झाल्यावर आली, तर ताबडतोब याआले वेयाव्हो वाचून काढावे, हे वाचन फक्त "कोव्हाह एल मेलेख हानून वेराहूम आत्ता" पर्यंत वाचून, नंतर पुन्हा मोदीमच्या परिच्छेदातून वाचन चालू करावे. व जरी त्याने फक्त "मोदीम" शब्द फक्त उच्चारलेला होता तरी. परंतु मोदीम शब्दावर आठवले नाही तर मोदीम बोलून झाल्यावर, रेत्से परिच्छेदावर परतावे, व नंतर याआले वेयाव्हो वाचावे. व क्रमशः वाचन चालू ठेवावे. तसेच जर ह्याची आठवण सीम शालोम किंवा एलो-हाय नेत्सोरमध्ये झाली तर पुन्हा पुन्हा रेत्से परिच्छेदावर जावे, तेथून पुन्हा वाचन चालू करावे. परंतु जर यिह्यू लेरात्सोन दुसऱ्या वेळची ओवी वाचून झाल्यावर लक्षात आले, व जरी अजून तीन पाऊले मागे सरसावलेला नाही, तर आमीदा पुन्हा पहिल्या पासून चालू करावा.

❧ סימן תיז ❧
דיני ערב ראש חודש

- א. ראש חודש מותר בעשיית מלאכה.
- ב. וכן נשים העובדות לצורך פרנסת הבית, אינן צריכות להתבטל מעבודתן בכל ראש חודש.

❧ סימן תיח ❧

תפלת ערבית של ערב ראש חודש

- א. מי ששכח להזכיר יעלה ויבוא בערבית של ראש חודש, ונזכר אחר שהזכיר שם ה' של ברכת המחזיר שכינתו לציון, אינו רשאי לסיים "למדיני חוקיך".
- ב. מי שטעה בערבית ליל ראש חודש, ולא הזכיר "יעלה ויבוא", ונזכר לאחר שהזכיר "ברוך אתה ה'" (שבסוף רצה), אינו רשאי לסיים: "למדיני חוקיך", כדי לחזור ולומר יעלה ויבוא, אלא יסיים "המחזיר שכינתו לציון". וגם אינו רשאי לומר "יעלה ויבוא" אפילו בלא חתימה, בין המחזיר שכינתו לציון, למודים, משום דהוי הפסק, אלא יסיים כל תפלתו ללא הזכרת יעלה ויבוא. ומיהו רשאי להזכיר בלא חתימה בסיום אלהי נצור, דרך בקשת רחמים. ואם טעה בשחרית ולא הזכיר יעלה ויבוא, ונזכר אחר "ברוך אתה ה'", יסיים "למדיני חוקיך", ויחזור לרצה להזכיר יעלה ויבוא. ואם לא נזכר עד שסיים: "המחזיר שכינתו לציון", בטרם יתחיל תיבת "מודים" יאמר שם "יעלה ויבוא" עד "כח אל מלך חנון ורחום אתה", (ללא חתימה), וימשיך מודים וכו'. אבל אם לא נזכר עד שהתחיל במודים, אפילו לא אמר רק תיבת "מודים" בלבד, חוזר לתחלת רצה כדי להזכיר יעלה ויבוא, וימשיך: "ואתה ברחמיך הרבים וכו' ברוך אתה ה' המחזיר שכינתו לציון", ויסיים במודים וכו'. והוא הדין אם נזכר באמצע שים שלום או באמצע אלהי נצור חוזר לרצה וממשיך משם והלאה. אבל אם סיים יהיו לרצון אמרי פי האחרון, אף על פי שעדיין לא פסע ג' פסיעות חוזר לראש התפלה.

❧ प्रकरण ४९५ ❧

योम तोव्हच्या दिवशी परवानगीकारक व निषिध्द कामे

- १) जी कामे तोराच्या आज्ञेनुसार शब्बाथ दिवशी निषिध्द मानली आहेत, ती कामे तोराच्या आज्ञेनुसार योम तोव्हच्या दिवशी सुध्दा निषिध्द मानली जातात. तसेच जे बंधन सूज्ञजनांतर्फे शब्बाथला आहे, तीच बंधने योम तोव्हला सुध्दा लागू आहेत.
- २) योम तोव्हच्या दिवशी जेवण्यासाठी, योम तोव्हच्या दिवशी जेवण शिजविणे, जसे एखादा व्यक्ती जेवून तृप्त झाला आहे, व तरीसुध्दा तो बेयोम तोव्हच्या दिवशी अन्नपदार्थ शिजवितो, ते अन्न नंतर तो खात आहे, म्हणजेच जिवाच्या वर, म्हणजेच योम तोव्हचे नियम भ्रष्ट केले असे गृहीत धरले जाते. व ह्यांस योम तोव्हचे जेवण म्हंटले जात नाही. परंतु जर तो मुकेला आहे, व जेवण शिजवितो, व शिजविल्यावर खात आहे, त्यास योम तोव्हची गरज म्हंटली जाते. व त्यास परवानगी आहे.

❧ प्रकरण ४९६ ❧

योम तोव्हच्या दिवशी मुक्तसेविषयी हालखाथ

- ३) मुक्तसे वस्तू योम तोव्हच्या दिवशी हाताळण्यास योग्य नव्हे, जरी त्या वस्तू शब्बाथला हाताळण्यास परवानगीकारक होत्या, उदा. फळांची साले, जी जनावरांना खायला योग्य असतात, किंवा कोंबड्यांना, किंवा मटणाच्या जेवणातून उरलेली हाडे कुण्याला देण्यासाठी योग्य असतात. व हे सर्व शब्बाथ दिवशी हाताळण्यास परवानगी होय, तरीसुध्दा योम तोव्हच्या दिवशी हाताळण्यास निषिध्द मानले गेले आहे, कारण त्यामुळे योम तोव्हचा दिवस भ्रष्ट होणार नाही, म्हणूनच अशी साले रिकाम्या बशीत न ठेवता, त्या रिकाम्या बशीत एखादे फळ किंवा पावाचा तुकडा ठेवण्यात यावा, व नंतरच त्यात हाडे किंवा साले वगैरे टाकण्यात यावी. म्हणजे ती बशीत नंतर हाताळण्यास परवानगीकारक होईल.
- ४) योम तोव्ह शब्बाथ दिवस असल्यास सुध्दा मुक्तसे विषयांचे सर्व नियम शब्बाथप्रमाणे लागू पडतात, व जरी काही ग्रंथकर्ते ह्याविषयी अश्या दिवशी कडकरित अवलंबू इच्छितात, तरीसुध्दा शब्बाथ दिवसाच्या हालखाप्रमाणे वतवि हेच उत्तम.
- ५) योम तोव्हच्या दिवशी मुक्तसे वस्तू हाताळण्याची बाब खाण्या-पिण्याच्या बाबतीत असल्यास हाताळण्यास परवानगी आहे. म्हणूनच, जर काही फळांवर किंवा अन्नपदार्थावर दगड किंवा पैशाचे पाकीट असल्यास ते बाजूला सारून तेथील फळे किंवा अन्न घेण्यास परवानगी होय.

❧ प्रकरण ४९६ ❧

इसराएल राष्ट्राबाहेरील दोन दिवस योम तोव्ह

- १) सूज्ञजनांच्या म्हणण्यानुसार, इसराएल राष्ट्राबाहेरील इसराएलांनी दोन दिवस योम तोव्ह पाळावे.

❧ סימן תצה ❧

מלאכות האסורות והמותרות ביום"ט

- א. כל מלאכה האסורה בשבת מן התורה אסורה גם ביום טוב מן התורה, וכל שבות מדברי סופרים הנוהג בשבת, ונוהג ביום טוב.
- ב. המבשל ביום טוב לצורך אכילה גסה, כגון שהיה שבע כבר מאכילתו, ואחר כך בישל ביום טוב ואכל אכילה גסה עד שקץ מזונו, עשה איסור בבישולו, דלא חשיב אכילה כלל. אבל אם אכל אכילה גסה שעדיין נהנה מאכילתו, הוי בכלל אוכל נפש דשרי.

❧ סימן תצה סעיף ד' ❧

דין מוקצה ביום טוב

- א. מוקצה אסור ביום טוב אפילו מה שמותר בשבת, כגון קליפות של פרות שראויים למאכל בהמה ועוף, או עצמות הראויים לכלבים, שמותר לטלטלן בשבת, אף על פי כן אסור לטלטלן ביום טוב, כדי שלא יבואו לזלזל ביום טוב. ולא ינחם בצלחת ריקה, שהוא כמבטל כלי מהיכנו, שאסור לטלטל הכלי עם הקליפות שבתוכו במשך כל היום. אלא יניח תחלה איזה פרי או פרוסת פת בתוך הצלחת, ואחר כך יתן לתוכה הקליפות והעצמות.
- ב. אם חל יום טוב בשבת, כיון שהוא חמור בעיני כל אדם מפני קדושת השבת המצורפת עמו, אין להחמיר במוקצה יותר משאר השבתות, ואף על פי שיש חולקים ואוסרים, נראה שהעיקר בזה כדברי חכמים המתרים.
- ג. מותר לטלטל מוקצה לצורך אוכל נפש, ולכן אם הניחו אבנים או ארנק של כסף על פיירות, מותר לטלטלם ולהוציא המוקצה כדי ליקח הפירות מתחתיהם.

❧ סימן תצו ❧

דין יום טוב שני של גלויות

- א. בחוץ לארץ נוהגים על פי תקנת חכמים שני ימים טובים של גלויות.